

DECIZIE

12 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Mariana Pitic, Ala Cobăneanu

Galina Stratulat, Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de reprezentantul Întreprinderii cu capital străin “Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată, Bancov Serghei,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mazurenco Victor și Mazurenco Galina împotriva Întreprinderii cu capital străin “Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată cu privire la anularea facturii pentru energia electrică în cazul încălcării clauzelor contractuale,

împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 31 martie 2016

c o n s t a t ă

La 15 aprilie 2014 Mazurenco Victor și Mazurenco Galina au depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS “Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL cu privire la anularea facturii pentru energia electrică în cazul încălcării clauzelor contractuale.

În motivarea acțiunii au menționat că, la 01 martie 2014 angajații ÎCS “Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL au efectuat la domiciliul reclamantilor un control al contorului electric și în urma verificărilor efectuate au întocmit actul nr. A 23207 din 01.03.2014 de depistare a încălcării clauzelor contractuale.

Afirmă că, la 10 martie 2014 au primit factura nr. 110824 din 04.03.2014 pentru energia electrică în cazul încălcării clauzelor contractuale, emisă în baza actului enunțat, fiind obligați să achite suma de 12602,08 lei, iar la 14 aprilie 2014 susțin că au fost deconectați de la rețeaua de energie electrică.

Solicită anularea facturii nr. 110824 din 04.03.2014 privind plata a 12602,08 lei, obligarea pârâtului să instaleze contorul electric și să reia furnizarea energiei electrice.

Prin hotărârea Judecătoriei Comrat din 27 aprilie 2015 s-a admis parțial acțiunea, s-a declarat ca fiind nulă și emisă cu încălcarea legii factura pentru energia electrică în cazul încălcării clauzelor contractuale nr. 110824 din 04.03.2014, în rest acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prima instanță a reținut că, furnizorul ÎCS “Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL nu a examinat actul de depistare a încălcărilor clauzelor contractuale nr. A23207 din 01.03.2014 și nu a emis decizie privind încălcarea de către consumatorul final al clauzelor

contractuale care reprezintă actul obligatoriu prealabil înaintării facturii spre plată, prin urmare factura contestată de reclamantă a fost emisă cu încălcarea legii și a procedurii stabilite.

Cerințele în privința obligării pîrîtului la instalarea dispozitivului de măsurare a consumului energiei electrice și reluarea furnizării energiei electrice au fost respinse pe motiv că în ședință s-a constatat faptul instalării de către pîrît a altui echipament de măsurare, iar furnizarea energiei electrice deja a fost reluată.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 31 martie 2016 s-a respins apelul declarat de ÎCS “Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Comrat din 27 aprilie 2015.

La data de 10 iunie 2016 reprezentantul ÎCS “Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, Bancov Serghei a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 31 martie 2016 solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, la soluționarea pricinii instanțele inferioare au încălcat normele de drept procedural și material precum și au apreciat arbitrar probele.

Remarcă faptul că, intimații nu a contestat actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr. A23207 din 01 martie 2014.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de s reprezentantul ÎCS “Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, Bancov Serghei urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi dovezi.

Materialele cauzei atestă că, la data de 01 martie 2014 ÎCS “RED Union Fenosa” a întocmit la locul de consum a intimaților actul nr. A23207 de depistare a încălcării clauzelor contractuale. Potrivit actului menționat, în urma verificărilor efectuate de angajații ÎCS “RED Union Fenosa” a fost depistată perforarea capacului contorului electric cu posibilitatea intervenirii mecanice asupra procesului de contorizare a energiei electrice (vol. I f.d. 5).

La data de 01 martie 2014 ÎCS “RED Union Fenosa” a întocmit actul nr. 01 privind demontarea echipamentului de măsurare, iar prin actul de prescripție nr. 01 din aceeași dată intimații au fost obligați să lichideze încălcările constatate pînă la data de 06 martie 2014 prin procurarea și solicitarea instalării contorului electronic (vol. I f.d. 6).

În temeiul actului nr. A23207 din 01 martie 2014 a fost întocmită factura nr. 110824 din 06 martie 2014 în sumă de 12602,08 în legătură cu consumarea frauduloasă de către intimați a energiei electrice în perioada 01 martie 2013 – 01 martie 2014 (vol. I f.d. 4).

La data de 25 martie 2014 Mazurenco Victor a înaintat în adresa ÎCS “RED Union Fenosa” cerere prealabilă prin care a solicitat anularea facturii nr. 110824 din 06 martie 2014 (vol. I f.d. 8).

Verificînd legalitatea deciziei Curții de Apel Comrat din 31 martie 2016 prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul constată că, instanța de apel nu a ținut cont de natura și limitele pretențiilor invocate de reclamant și a apreciat eronat circumstanțele pricinii.

În conformitate cu art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Conform art. 60 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească nu este în drept să modifice din oficiu temeiul sau obiectul acțiunii.

Potrivit art. 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

În speță, reclamantii Mazureno Victor și Mazureno Galina au solicitat anularea facturii nr. 110824 din 04.03.2014 privind plata a 12602,08 lei pentru încălcarea clauzelor contractuale (vol. I f.d. 16). Temeiurile de drept invocate în suportul pretențiilor reclamantilor se axează pe dispozițiile Codului de procedură civilă, Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000 și Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărîrea Agenției Naționale de Reglementare în Energetică nr. 393 din 15.12.2010 (în continuare Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice).

Conform pct. 165 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, în cazul depistării încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată, personalul operatorului de rețea este obligat să demonstreze acest fapt consumatorului final și să întocmească actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte. Personalul operatorului de rețea indică în act, în mod obligatoriu, modalitatea în care consumatorul final a încălcat clauzele contractuale care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată. Actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică este semnat de personalul operatorului de rețea și de consumatorul final sau de reprezentantul acestuia. În cazul în care consumatorul final sau reprezentantul acestuia refuză să semneze actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică, personalul operatorului de rețea indică în act faptul și motivele refuzului. În cazul conectării neautorizate a instalațiilor electrice sau a receptoarelor electrice la rețeaua electrică, sau în cazul consumului de energie electrică prin evitarea echipamentului de măsurare, personalul operatorului de rețea înlătură încălcările depistate și transmite probele respective furnizorului odată cu prezentarea copieii actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale.

Potrivit pct. 173 din același regulament, operatorul de rețea este obligat să transmită furnizorului o copie de pe actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale în ziua întocmirii acestuia, precum și probele corespunzătoare, care indică circumstanțele și mijloacele ce au condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică.

În conformitate cu pct. 173²-173⁴ din același regulament, în cazul în care furnizorul a stabilit încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică, furnizorul emite o decizie argumentată, cu indicarea circumstanțelor și a motivelor ce au stat la baza emiterii acesteia. Furnizorul este obligat să indice în decizie dreptul consumatorului final privind contestarea acesteia în caz de dezacord, precum și termenul de contestare. După adoptarea deciziei, furnizorul emite factura pentru consumul de energie electrică în rezultatul încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică.

Decizia furnizorului privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică, precum și factura emisă în baza acesteia se expediază consumatorului final respectiv și operatorului de rețea, în termen de cel mult 5 zile calendaristice după luarea deciziei.

Decizia furnizorului privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică se contestă de consumatorul final în instanța de judecată în conformitate cu Legea contenciosului administrativ. În cazul în care, în conformitate cu Legea contenciosului administrativ, instanța de judecată dispune anularea deciziei, furnizorul este obligat să anuleze factura pentru consumul de energie electrică în rezultatul încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică, emisă în baza acestei decizii.

Pornind de la principiul prezumției cunoașterii de către justițiabili a conduitei prescrise de legislația în vigoare ce dispune pînă la proba contrarie de accesibilitate, certitudine și claritate și avînd în vedere faptul că, reclamantii au menționat în sprijinul acțiunii înaintate normele legale speciale ce guvernează raportul juridic litigios citate supra, Colegiul are temei să considere că, la momentul depunerii cererii de chemare în judecată dînșii cunoșteau modul și condițiile de contestare a actelor emise de ÎCS “RED Union Fenosa”.

În altă ordine de idei, în virtutea prevederilor legale abordate, instanțele de judecată inferioare urmau să identifice actele pasibile contestării în ordinea contenciosului administrativ prin raportare la solicitările concrete înaintate de Mazurenco Victor și Mazurenco Galina or, în condițiile în care factura nu reprezintă un act administrativ și separat nu poate constitui obiect al controlului judecătoresc, reținerea pricinii spre examinare în ordinea contenciosului administrativ este inadmisibilă.

Mai mult ca atît, făcînd abstracție de la existența unei decizii emise de ÎCS “RED Union Fenosa” care ar atesta încălcarea de către consumatorii Mazurenco Victor și Mazurenco Galina a clauzelor contractuale, aspect ce urmează a fi analizat la rejudecarea pricinii prin prisma art. 24 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ, supunerea examinării temeiniciei și legalității facturii nr. 110824 din 04.03.2014 în lipsa analizei încălcărilor comise de intimați materializate în actul nr. A23207 din 01 martie 2014 de care reclamantii aveau cunoștință (vol. I f.d. 1), este criticabilă deoarece atît factura cît și actul coexistă ca acte subsecvente, prima derivînd din rezultatul constatărilor reflectate în ultimul, iar din moment ce actul nr. A23207 din 01 martie 2014 nu a fost contestat, respectiv este în vigoare și produce efecte juridice, astfel prin anularea facturii s-a

desconsiderat și infirmat ca atare faptul comiterii încălcării clauzelor contractuale imputate intimaților. Însăși, din conținutul răspunsului emis de ÎCS “RED Union Fenosa” la cererea intimaților din 30 martie 2015 s-a evidențiat explicit faptul că, factura contestată a fost emisă în baza actului nr. A23207 din 01 martie 2014, iar faptul expedierii în adresa ultimilor a facturii conturează manifestarea de voință și poziția ÎCS “RED Union Fenosa” pe marginea încălcărilor descrise nemijlocit în actul nr. A23207 din 01 martie 2014 (vol. I f.d. 90). Nu poate fi reținută concluzia instanței de apel precum că, prin răspunsul menționat s-au indus în eroare intimații că factura concomitent și reprezintă decizia furnizorului de energie electrică deoarece din analiza răspunsului asemenea raționament nu poate fi desprins.

Instanța de apel nu a luat în considerare faptul că, factura de plată reprezintă sancțiunea aplicată consumatorului în baza actului în conținutul cărora sunt reflectate circumstanțele concrete ale comiterii încălcărilor clauzelor contractuale de către consumator la capitolul furnizării energiei electrice și în acest sens examinarea distinctă a consecințelor derivate din actul inițiator de bază care nu a fost contestat de părți reprezintă o eroare de drept care nu poate fi remediată în ordine de recurs ci doar în urma rejudecării de Curtea de Apel Cahul în alt complet de judecată, pe motiv că în Curtea de Apel Comrat nu poate fi constituit complet pentru examinarea acestui litigiu.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea drepturilor procedurale ale părților.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de reprezentantul Întreprinderii cu capital străin “Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată, Bancov Serghei.

Se casează decizia Curții de Apel Comrat din 31 martie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mazurenco Victor și Mazurenco Galina împotriva Întreprinderii cu capital străin “Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată cu privire la anularea facturii pentru energia electrică în cazul încălcării clauzelor contractuale cu restituirea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Cahul în alt complet judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Mariana Pitic

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Oleg Sternioală